

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 234

בס"ד ערש"ק פר' כי-תצא ט"ז אלול תשס"ד

פנינים יקרים

והיה כי תבא אל הארץ (כ"ז, א) והיה שהוא לשון שמחה כי תבא אל הארץ העליונה שהוא שמחה של מצוה להשיג ולקחת מראשית וכו' שהוא ענין התחלה והרהור תשובה שהיתה נקודה ושמת בסנ"א הוא פירוש ר"ת טעמים נקודות אותיות שהוא להמשיך הנקודה עד שיגיעו למדות וממנה תמשיך השמחה והתענוג והטעמים... (פרי הארץ) אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נותן לך (כ"ז, א) עיקר ותוכן המצוות הכל מאת השי"ת ויתעלה, ולזה אמר הכתוב אפילו אשר תביא מארצך הוא אשר ה' אלקיך נותן לך כי לולא שעורך לא יכלת לעמוד. (דברי חיים) ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נותן לך וכו' (כ"ז, ב)... אתה סבור שזה מארצך ואינו כן אלא אשר ה' אלקיך נותן לך.

ואמרת ארמי עובד אבי (כ"ז, ה) פירושו ואמרת בחיקור מעשיך שארמי לשון רוממות היינו הגאות ולשון רמאות שהמעה עצמו הוא אובד אבי ר"ל רצונו, כי אבה הוא לשון חפץ ורצון, והארמי הגאות והמענות בהבלי עולם הם היו בעוכרי ולולי ה' שהיה לנו שהוציאנו מהמצרים ומהתאוות המציקים לאדם כשר אזי חיים בלעונו ח"ו וכו'. (דברי חיים)

ועתה הנה הבאתי (כ"ז, י) איתא במדרש 'עתה' לשון מיד, 'הנה' לשון שמחה, 'הבאתי' משלי. שלשה תנאים הם בעשיית מצוה, א. שלא לדחות את המצוה אלא לעשותה מיד, ב. לעשות את המצוה בשמחה, ג. לקיים את המצוה אף אם צריך להוציא משלי כלומר מהשומף ולא ימתין עד שיהיה לו ממון מיותר. (מתוך דברי שערי חיים) והנחתו לפני ה' (כ"ז, י) היינו התקשרות הרצון הזה לפני ה' - ויתקשר בעבותות אהבה לפני ה'. (דברי חיים) ענין הבאת הבכורים: סכנה גדולה צפויה ליחיד ולצבור המתרגל לחופש, במהירות שוכח את הסכל שבשעבוד, מכאן סכנה של כפיות טובה כלפי ההשגחה הפרטית. הבאת הבכורים מכוונת נגד השכחה זו שלא תזוח דעתו לומר כחי ועוצם ידי...

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' (כ"ז, יא) השמחה אינה מחמת שקבל דבר טוב אלא מחמת העובדא שהשי"ת הוא הנותן.

לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי (כ"ז, יב) לשם מה כפלות הלשון? כרם יתכן שיקיים אדם מצוות מתוך הרגל - מצוות אנשים מלומדה, וישכחו את נותן התורה, לפיכך אומרים לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי - בשעה שקיימתי את המצוה לא שכחתי את השי"ת אשר צונו על המצוה.

את ה' האמרת וה' האמריך (כ"ז, יז) כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו וצעריו לפני השי"ת מתודה ומתחרט על גודל הפגמים או גם השכינה כנגדו מפרשת לפניו שיחתה וצערה ומנחמת אותו, כי כל פגם ופגם שפגם בנשמתו פגם אצלה ג"כ כביכול.

בענין התוכחה, כמו שיש באדם רמ"ח אברים כך יש בתורה, והתוכחה היא המרה שבתורה, וכמו באדם תלויה החיות במרה (חליץ מב) כך התוכחה הוא החיות, וכמ"ש רש"י ריש פרשת נצבים שהקללות מציבין ומקיימין אתכם בעולם. (אמרי פנחס)

אתם נצבים היום כולכם וכו' (כ"ט, פ') משה רבנו אמר לישראל הנכם נצבים כיום כך היא דרכו של עם ישראל תחילתו יסורים ואח"כ גאולה, שנאמר ויהי ערב ויהי בקר.

לדעתה האבדוהא לאמלא אלן האבדוהא ואלן בית ישראל

גבולה שנה וקלאוניה, גאל שנה ובריכוניה
שנה טובה ולמוכנה
גבולה וגבולה טובה

שיחת הרא"ש ז"ע"א י"א י"א כסלו תשל"ב בשנת ה'תשנ"א

הטבע החומרי ומחשבת הקדושה

עד ששובר את האדם ולא נותן לו אפשרות להבין שהחיים זה כח.

האדם צריך להתבונן שכן שיש כח לטבע לשבור את האדם, אבל הלא הטבע לא מתקיים מעצמו הכל מאת השי"ת, והשי"ת ברא את האדם בכח הבחירה בתוך החשכות של הטבע במטרה שהאדם ישנה את הטבע, ואיך ישנה את הטבע? מזה שילמד מהטבע את העקשנות שלא מתעייפת מלשבור את האדם כדי למנוע ממנו להגיע אל תכליתו. ומה היא העקשנות שהאדם צריך להתעקש? שימצא את היסוד שלו שהוא "אין" ובאם הוא נמצא באין או האדם שם לב איך בכל זאת יש לו קיום בחשכות כה גדולה ובכל זאת רואה שהוא חי, מזה הוא מבין שבטבע יש יסוד שנותן לו חיות אלא כדי להגיע להכרה הזאת צריכים להיות בעקשנות גדולה.

האדם צריך לדעת שהטבע רודף את האדם בשנאה איומה כמו שדוד המלך ע"ה אמר (תהלים קל"ט) תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי, היכולת של האדם להכיר שהטבע הוא השונא הגדול ביותר, בא מתוך ההתבוננות בדרכי הטבע עם האדם.

האדם מתבונן בדרכי הטבע ורואה שככל שהאדם חודר עמוק יותר לטבע ומחפש להנצל, הטבע אינה מאפשרת לו ומסתבך יותר, ובכל זאת רואה שבתוך חשכות הטבע יש יסוד שנותן לו חיות. והחיות אינו חלק מהטבע אדרבה מנוגד לטבע עד שלא מוכן איך יתכן שבתוך חשכות כל כך גדולה יהיה חיות כל כך חזקה. אבל אם מתעקש למצא את יסוד ה"אין" של עצמו ימצא שיש בתוך הטבע יסוד שנותן לו כח להתעקש. שאפשר ללמוד מהטבע שאפילו אם האדם לא נשבר מאות ואלפי פעמים אעפ"כ חוזר אליו הטבע לשבור אותו עד רגעיו האחרונים. וכל שחודר יותר עמוק בטבע,

עלה במחשבתו של הקב"ה לברא בריאה שתעבוד אותו ע"י בחירה, הקב"ה קרא לבריאה "אדם" ונתן לאדם צרכים איך למצא את הרבש"ע, כי לפי פשוטו בני אדם לא יכולים להבין את הרבש"ע בגלל שהוא נעלם.

הגדולים שהגיעו לבחינת "אדם" מצאו את מציאותם בשלימות, מה הכונה שהגדולים מצאו את מציאותם בשלמות? הכוונה שמצאו את עצמם במציאות שלהם שהם לא יכלו להאחו במחשבה שעלה בדעתם, ומזה למדו להבין שיש בהם יסוד שמחזיק אותם אבל היסוד הזה שמחזיק אותם אינם בכח האחיזה של עצמם כי באם הם נאחזים באחיזה של עצמם הם מיד נופלים... כי מה אנוש כי תזכרנו...

הגדולים שהגיעו לבחינת "אדם" מצאו בחייהם מצד הטבע, בשעה שבאים למצב שאי אפשר להחזיק מעמד והנה עומד בפני הנפילה הקשה, דווקא אז קורה שנשכח מהאדם כל הכאבים שלו כך שאפילו אם הוא במצב קשה מאד, דווקא מזה הוא משיג ("דער הערט") שאפילו שהוא בחשכות הגדולה בעולם אעפ"כ יש לו קיום. העובדא היא שהוא עוד נושם והוא עוד קיים והולך בכל דרכיו. בזה מגלה את החיות האלקי בתוך הטבע.

והנה בעצם הטבע כל כך חזק ומאידך האדם כל כך חלש [בגלל שהאדם הוא יסוד האין ואין לו שום אחיזה מעצמו] ולכן יש כח ביד הטבע לשבור את האדם. הסיבה שהאדם כל כך חלש מפני שהוא רודף תמיד אחר מחשבותיו לחיות חיים קלים. ולכן בזמן שהולך לו קשה אינו מתאמץ להבין מדוע הולך לו קשה. וממילא הוא מזניח את חיותו וכשנכנס לתוך החשכות לו שוכח שבתוך החשכות יש לו קיום והוא חי, אינו שם לב שהלא הוא הולך הוא עובד וגם לפעמים הוא שמח, מחמת השכחה נותן לטבע להיות חזק

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

234
א

המשך מעמ' קודם

הוא כל כך אין ורוצה להמשיך לחיות עם הטבע המוכרת לו כטבע החשוך ומצפה לכאורה לעצבות שתשלים לו את תחושת הסיפוק של "ההנעבאך" ... אותו הוא מחפש. אף שבפועל הוא נמצא בהשתנות של הטבע שמתחיל להאיר לו המהות דקדושה.

מהות דקדושה המתגלה בהתהפכות הטבע לא מתקבל אצל האדם בהרגשה כי אם באמונה, כי אם מתקבל אצל האדם בהרגשה אזי מיד שמתחיל להאיר מהות הקדושה שוכח האדם שרק רגע קודם היה לו כל כך חושך עד שחשב שאין לו מוצא. כתוצאה מהשכחה אינו מתבונן מאיפה יש לו החיות ומאיפה בא לו לו ההרגשה שהוא מרגיש כל כך טוב. ומחמת שכחת ההכרה שהאדם הוא "אין" מתקבלת אצלו תחושת הנעם בהארת הקדושה. וגורמת לו להתגאות ואז אפילו אם הוא אומר שהי עזר לו אין זה מעומק הלב רק קרוב לפה. לכן לא יתכן שתתקבל אצל האדם הארת הקדושה בהרגשה כי אם באמונה.

לשונא שלנו שהוא הטבע החומרי יש רצון לאבד אותו בכל נשימה ונשימה ובכל רגע של קיום, לצערנו אנחנו רודפים אחרי השונא שלנו ונמשכים לפתווי הטבע שמפתה אותנו בשטויות זה בתאות ממון ואחר כך כשמתרגל לממון אין לו כבר תענוג מהממון ואז כשבוער כאש רודף אחר התאוה, וכן על זה הדרך עד שמביא על עצמו מצבים שאינו יכול לחיות ממש.

הטעות שלנו בכל זה הוא מפני כאשר השונא שלנו שהוא הטבע החומרי משפיע עלינו בשנאתו נדמה לנו שצריכים להלחם עם השונא החצוני וצריכים להשמיד את הכח של הטבע. מחמת טעות זו שוכח שכל מה שנראה לו בחסרון של השני אינו רק כדי לעורר אותו על מנת שיכיר בחסרונות של עצמו ורק כך יוכל להיות ההשתנות והארת הקדושה.

כאשר האדם רודף אחר השונא שלנו שהוא הטבע החומרי אזי כאשר הקב"ה נתן לו כסף והאדם שמתרגל לממון אין לו תענוג ושוכח

ללמוד מהטבע העקשנות לא להשבר עי"ז מתקרב יותר לזה שברא את הטבע ומגלה דרך יסוד ה"אין" את מציאות בורא שהוא הרבש"ע, אך בד בבד עם התקרבותו לרבש"ע הטבע מתקרב אליו יותר כדי לשבור אותו וכן על זה הדרך.

עלינו לדעת שמי שברא את האדם אינו רוצה שהאדם ישבר, עיקר מטרתו שהאדם יגיע לתכלית שלו שהוא היסוד האמיתי של האדם והוא שיכיר שגם בטבע החשוך חי יסוד שנותן חיות לטבע ובלעדיו אין לטבע כל משמעות. אלא שהרבש"ע רוצה שהאדם יידע שהוא בסכנה תמידית מהטבע וממילא ידע שייסוד החיות - רבש"ע הוא נותן חיות בטבע בזה שדואג תמיד שהאדם לא ישבר בתוך החשכות הגדולה הנראית לו מהטבע.

האדם צריך להגיע לכזה יסוד "אין" עד שמרגיש שאבד את כל המציאות הקיומית שלו ונמצא במצב של "אין" ממש ואז הטבע משתנה ומתהפכת למהות של קדושה, כל זה לא מתקבל אצל האדם בהרגשה כי אם באמונה, כמו שאמר הכתוב (איוב י"ט) מבשרי אחזה אלוקה, מהטבע שלי, איך אני מתקיים, מזה אני רואה שבי בתוכי מציאות שנותן לי החיות והכח לחיות בלתי להי לבדו.

העבודה הזאת שמביא את בני האדם לראות את ההשתנות של הטבע לא בא מתוך זה שמכיר איך שהטבע משתנה אדרבה האדם רואה את הטבע בטבעיותה עד הסוף הכל חושך, גם רואה שאינו רוצה להנצל מהעולם החשוך הזה, ואינו רוצה להתבונן לראות איך יש לו קיום בכזה חשכות כי לא רוצה להאבק עם הטבע, כי הטבע נותן לו את הסיפוק כדי שיוכל לאבד אותו לגמרי ולהכניסו לתוך תחושת העצבות שאין לו כל מוצא. ולכאורה האדם אסור במאסר הטבע. אלא שהשי"ת שברא את הטבע וחפץ שהטבע ישתנה מחזק את האדם כדי שיחזיק מעמד ויראה שיש לטבע חיות מהאלקות. אלא שהאדם

שצריך לתת דין וחשבון על כל מעשיו, מדוע רוצה האדם לשכוח את כל זה. הסיבה ששוכח את כל זה הוא כדי שיוכל להנות מן השטויות שיש בעולם הזה שהשונא שלנו מעלה בטבע.

לכן צריך כל אחד לשים לב בחייו מה הוא פועל בכל שטויותיו, והאדם צריך לדעת שהוא תמיד בסכנה ושהוא לא ידון את חבירו לחוב, כי האדם הוא רע כל ימי חייו, ואם אין לאדם סיבה לאהוב את השני אפילו שיהיה הקרוב ביותר בכל זאת ישנאנו, כי רק האינטרסים האדם רודף ורק המה מהוים בשבילו סיבה לרדוף אחריו ולאהבו וכשיגמר הסיבה יהפך לשונא, לכן צריך האדם לחפש אצלו ולחשוב בפשטות מה יהיה הסוף, ומה יעשה כשיצטרך לתת דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

(מאמ' ב"א כ"ט"ז)

ש"העושר והכבוד מלפניך" (דה"א כ"ט) ואז נעשה "עושר שמור לבעליו לרעתו" (קהלת ה) עד שבסוף נאבד עם הכסף ולא נשאר לו שום דבר בעוה"ז. והטבע מחמת שנאתו אינו מלווה את האדם במצבו. אדרבה ממשיך לפנק אותו ולמשוך אותו בדברים אחרים עד שבסוף נשאר ערום מכל. כל זה מפני שרדף אחר התחושה והפינוק ולא התבטל בדרך האמונה.

הסיבה שהאדם לא היה מסוגל להתבטל בדרך האמונה הוא מפני שהאדם לא עבד על המדות, כל המחשבות שלו היו על כסף תאוה וכבוד.

עלינו לדעת כי כמו שפשוט שהאדם רודף אחר כסף אחר תאוה ואחר כבוד כך פשוט שניתן לרדוף אחר מדות טובות. המחשבות האלו הם פשוטות ביותר, האדם רואה שלא חיים לעולם יש עת וקנה. מדוע שהאדם לא מתחשב ברגע ששוקע בתאוה

הודעות בקשר לימי הרחמים הבעל"ט

סליחות יתקיימו בעו"ה ביער קנדי, פרטים בבית הרא"ש, רח' דון יוסף הנשיא 5

הרשמה לנסיעה לראש השנה במירון בטל' 5380944 - 02

שהשמחה במעונם

הר"ר יצחק טוקצ'ניסקי ומשפ' להולדת הנכד - הר"ר יחיאל טוקצ'ניסקי ומשפ' להולדת הבן
הר"ר שמואל יעקובסון ומשפ' להולדת הנכד - הר"ר ארי' יעקובסון ומשפ' להולדת הבן
הר"ר ישעי' בורנשטיין ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר נחמן שניצר ומשפ' להולדת הבת - משפ' שניצר להולדת הנכדה
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכדה - הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנינה
הר"ר מרדכי קורנפלד ומשפ' להולדת הנכדה - הר"ר מאיר קורנפלד ומשפ' להולדת הבת
הר"ר שלמה מן ומשפ' להולדת הנכד ולנישואי הבן - הר"ר ישראל מן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר משה קלירס ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' לאירוס' הבן הבה"ח יצחק זאב נ"י
הר"ר מנחם זאב וינקלר ומשפ' לאירוס' הבן הבה"ח אליעזר נ"י

